

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταβανωτὸς <ταβανώνω.

Ο μὴ ἔχων ταβάνι, ἥτοι ὁροφὴν ἔνθ' ἀν.: Σπίτι ἀταβάνωτο. Κάμαρες ἀταβάνωτες. Δωμάτια ἀταβάνωτα κοιν. Ἀταβάνωτη στέγωσι Κπασαγιάνν. Μοσκ. 52 Ἀταβάνωτη σκεπή ΔΒουτυρ. Τριανταδύο διηγ. 84. Συνών. ἀταβάνιαστος.

ἀταίριαστα ἐπίρρ. σύνηθ. ἀταίριαστα πολλαχ. ἀταίριαστα πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀταίριαστος. Ή λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἀναρμόστως σύνηθ.: Ζῆ - φέρνεται ἀταίριαστα σύνηθ. Αγαποῦσες ἀταίριαστα μιὰ μεγαλύτερή του ΓΞενοπ. Ἀφροδ. 40. **ἀταίριαστος** ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) ἀταίριαστος βόρ. ἴδιωμ. ἀταίριαστος Κεφαλλ. ἀταίριαστος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἰν. κ.ά.) ἀταίριαστος πολλαχ. βιρ. ἴδιωμ. ἀταίριαστε Τσακων. ἀταίριαστος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. ταίριαστος. Ή λ. καὶ παρὰ Μεουρσ.

1) Ο μὴ ἔχων σύντροφον τῆς ζωῆς ΑΒαλαωρ. Ἐργα 2, 9: Ποίημ.

Μηνά 'μεινεν ἀταίριαστος καὶ κλαίει καὶ χινπειέται;

2) Ο μὴ ἔχων τὸ ταίρι του, τὸν ὅμοιόν του, ἐπὶ πραγμάτων κατὰ ζεῦγος ὑπαρχόντων σύνηθ.: Ἀταίριαστες κάλτισες. Ἀταίριαστα γάντια - παπούτσια κττ. 3) Ο μὴ συμφωνῶν, ἀσυμβίβαστος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.): Ἀταίριαστο ἀντρόγυνο. Ἀταίριαστοι χαρακτῆρες. Ἀταίριαστες συννυψάδες. Ἀταίριαστα ἀδέρφια. Συνών. ἀκορδέριστος, ἀσύμφωνος.

β) Ο μὴ προσαρμοζόμενος, ἀνάρμοστος κοιν. καὶ Τσακων.: Ἀταίριαστα πράματα. Ἀταίριαστο κλειδὶ κοιν. γ) Ἀπρεπτής κοιν.: Ἀταίριαστα λόγια - φεροσίματα κττ. Ἀταίριαστοι τρόποι κοιν. δ) Ο ἀνόμοιος πρὸς τοὺς ἄλλους, ἴδιορυθμος πολλαχ.: Ἀταίριαστος μ' δόλο τὸν κόσμο πολλαχ. Σημάδι ἔχει ἀπ' τὸ Θεό καὶ σημαδιακὸς καὶ ἀταίριαστος εἶναι ΑΠαταδιαι. Μάγισσ. 152. Συνών. ἀλλέικος, ἀλλέος, ἀλλεγώτικος 1, ἀλλεγώτικος 1, ἀλληλογίτικος, ἀσυνταίριαστος. ε) Ἀκομψος, χονδροειδῆς Πόντ. (Οἰν.): Ἀταίριαστος ἄνθρωπος. 4) Ο μὴ ἔχων τὸν ὅμοιόν του, δ ἀσύγκριτος, δ ἔξοχος ἄλλων σύνηθ.: Ἀταίριαστη 'ς τὴν ὁμορφιά - 'ς τὴν προκοπή - 'ς τὰ κάλλη κττ. —Ποίημ.

Νεράιδα εἰσαι 'ς τὸ κορμὶ καὶ ἀταίριαστη 'ς τὰ κάλλη ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 11.

Πβ. ἀταίριος.

ἀταιρος ἐπίθ. Ἀθῆν. —ΟΜπεκὲς ἐν Ἀνθολ. Η'Αποστολίδ. 260. —Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. ταίρι.

1) Ο μὴ ἔχων σύντροφον τῆς ζωῆς του Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. 2) Ο μὴ ἀποτελῶν ζεῦγος, ἐπὶ πραγμάτων Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀντιλογίτικος. 3) Ο μὴ ἔχων τὸν ὅμοιόν του, ἀπαράβλητος, ἀπαράμιλλος Αθῆν. —ΟΜπεκὲς ἐνθ' ἀν. —Λεξ. Βλαστ.: Ή προκοπή του ἡτανε ἀταιρο πρᾶμα Αθῆν. Ἀταιρο χαλὶ ΟΜπεκὲς ἐνθ' ἀν.

ἀτάιστος ἐπίθ. ἀτάγιστος πολλαχ. ἀτάγ' στον πολλαχ. βιρ. ἴδιωμ. ἀτάγ' στον Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀτάγιστε Τσακων. ἀτάιστος κοιν. ἀτάιστος βόρ. ἴδιωμ. ἀτάγος Πελοπν. (Αγρίδ. Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταϊστὸς <ταϊζω.

1) Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον δὲν ἐδόθη τροφὴ κοιν.: Ἀτάιστο μωρὸ - παιδὶ κττ. Ἀτάιστο ἀλογο - πουλλὶ - σκυλλὶ κττ. Ἀτάιστες κόττες. Ἀτάιστα πουλλιὰ κοιν. || Γνωμ. Τ' ἀτάιστον μολλάρ' οἱ φίλην' 'ς τὸν πουτάμ' Ζαγόρ. Πβ. ἀπλύ-

μιστος. 2) Ο μὴ δεκασθεὶς καὶ ὃν δὲν δύναται τις νὰ δεκάσῃ σύνηθ.: Γιὰ νὰ τελειώσῃ τὴ δουλειά του δὲν ἀφησε ὑπάλληλο ἀτάιστο σύνηθ. || Φρ. Σκυλλὶ ἀτάγο (ἐπὶ ἀδεκάστου) Καλάβρυτ. || Γνωμ. Ἀτάγιστος κατής, κακὸς κριτής Λεξ. Δημητρ.

Πβ. ἀταίριαστος.

ἀτάνωτος ἐπίθ. Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *τανωτὸς <τανώνω.

Ο μὴ ἀρτυθεὶς μὲ τάνι, ἥτοι ἀποβούτυρωμένον διὰ μακρᾶς διακινήσεως γιαούρτι, δξύγαλα: Ἀτάνωτον φαεῖν.

ἀταξάδα ἡ, Κρήτ. (Βάμ. Σητ. Χαν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀταχτος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. ἀταξία. Ή λ. καὶ ἐν Γύπαρ. πρᾶξ. Γ στ. 295 (ἔκδ. ΕΚριαρ.)

Ἀταξία 2, δ ἴδ., ἐνθ' ἀν.: Ἀταξάδα 'καμε καὶ γιὰ

'κεινὰ τὸν ἥδειρε Σητ. || Ἀσμ.

Συνάθησε μ', ἀσοῦ 'φταιξα καὶ σοῦ 'καν' ἀταξάδα

Βάμ.

ἀταξία ἡ, λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. ἀταξίγα Πόντ. (Κερασ.) κ.ά.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀταξία.

1) Η ἔλλειψις τάξεως, ἀκαταστασία κοιν.: Μεγάλη ἀταξία βασιλεύει 'ς τὸ σπίτι. Εἴναι σὲ ἀταξία τὰ βιβλία - τὰ πράματα κττ. Βλέπω ἀταξία 'ς τὰ κατάστιχα - 'ς τὸν λογοτασμὸν κττ. Συνών. ἀταχτία, ἀταχτοσύνη, ἀταχτωσία. 2) Ἀτακτος πρᾶξις, ἀτάκτημα, ἀκοσμία κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Τὸ παιδὶ ἔκανε μιὰ μεγάλη ἀταξία-πολλὲς ἀταξίες κοιν. Τραγὸν ἀταξίαν ἐποίκεν Πόντ. Συνών. ἀταξάδα.

ἀταξίδευτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀταξίδιφτος πολλαχ. βιρ. ἴδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταξιδευτὸς <ταξιδεύω.

1) Ο μὴ μετακομισθεὶς εἰς ἄλλον τόπον πολλαχ.: Ἀπόμειναν ἐφέτος τὰ καπνά μας ἀταξίδευτα. 2) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν διέσχισε τις ταξιδεύων, ἐπὶ θαλάσσης πολλαχ.: Πέλαγ' ἀταξίδευτα ΜΤσιριμώκ. Ωρες δειλιν. 7. 3) Ο μὴ ταξιδεύσας, δ μὴ ἀπομακρυνθεὶς τῆς πατρίδος του πολλαχ.: Ἀταξίδευτος ἔμεινα φέτος. Ἀταξίδευτος ἄνθρωπος. Ἀταξίδευτη γυναικα. Εἴναι ἀταξίδευτη ὡς τώρα καὶ φοβᾶται τὴ θάλασσα. || Φρ. Ἀταξίδευτο καράβι (νεότευκτον).

ἀτάπωτος ἐπίθ. κοιν.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταπωτὸς <ταπώνω.

Ο μὴ κλεισθεὶς μὲ τάπαν, ἀπωμάτιστος, ἐπὶ φιάλης: Ἀτάπωτο μπουκκάλι.

ἀταραξία ἡ, λόγ. σύνηθ. ἀταραξία Λεξ. Γαζ. (λ. ἀμέλεια).

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀταραξία.

Τὸ νὰ είναι τις ἀταραχος, ἡρεμία, γαλήνη, ψυχραιμία: Εδειξε μεγάλη ἀταραξία, διατρέπεται τὸν παρατητικόν της πολλαχ. Τοῦ μίλησε - τοῦ ἀπάντησε μὲ ἀταραξία.

ἀτάραχα ἐπίρρ. σύνηθ. ἀτάραχα Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀτάραχος.

Ἄταράχως, ἡρέμα ἔνθ. ἀν.: Μιλάει ἀτάραχα. Ἀπαντάει ἀτάραχα. Κοιμάται - κοιτάζει ἀτάραχα σύνηθ. || Φρ. Ἀμαχα καὶ ἀτάραχα (ἡρεμώτατα) Κρήτ. Πελοπν. (Δημητσάν. Κουτήφαρ. Μάν. κ.ά.) Συνών. ἀβρόντητα, ἀμαχα, ἀτάραχτα.

ἀταράχευτος ἐπίθ. ἀμάρτητος. ἀταράχευτος Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταραχευτὸς <ταραχεύω.

Ο μὴ ὑποστὰς ταραχήν, σύγχυσιν, ἥσυχος: Δὲ μ' ἀφίνεις πάλι ἐσύν ἀτάραχεντο!

άταραχος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀνατάραχος ΜΜαλακάσ. Ασφόδ. 83 ἀντάραχο Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀτάραχος.

Ο μὴ ταρασσόμενος, δο μὴ θορυβούμενος, ἥρεμος, γαλήνιος ἔνθ' ἀν.: Ἀτάραχη ζωὴ - θάλασσα. Ἀτάραχος ὑπνος. Ἀκούσεις τὴν κατηγορία - τὴν καταδίκη του ἀτάραχος. Ἐγὼ τοῦ μιλάω κι αὐτὸς μένει ἀτάραχος λόγ. σύνηθ. Ἡταν ἀτάραχη καλοκαιρινὴ βραδειὰ Πολυλ. 69. || Φρ. Ἀμαχο τζ' ἀντάραχο (ἐπὶ φιλησύχου ἀνθρώπου) Τσακων. || Ποιήμ.

Κοιμᾶται ἡ λίμνη ἀτάραχη καὶ 'σ τοῦ γιαλοῦ τὴν ἄκρην ἀκούεται γλυκὰ γλυκὰ λίγος ἀφρός νὰ παιίζῃ Αβαλαωρ. Ἐργα 3,46.

Ο βράχος μένει ἀτάραχος, δρόθος, ξεσκεπασμένος ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 1,144. Συνών. ἀτάραχτος 2.

άταραχτα ἐπίρρο. ἐνιαχ. ἀτάραχα Ρόδ. — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀτάραχτος.

Ἀτάραχα, δο id.

άταραχτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) ἀτάραχτον βόρ. ίδιωμ. ἀτάραχας Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων. Σουδεν.) Πόντ. (Οἰν. Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ.—ΑἘφταλ. Μαζώχτο. 26 ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 2,73 ΣΣκύτη Τρόπ. 76. — Λεξ. Περιδ. Βλαστ. Δημητρ. ἀτάραχας Ήπ. (Ζαγόρ.) ἀτάραχος Πελοπν. (Λακων.) ἀτάραχας Θεσσ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταραχτὸς <ταράχω.

1) Ο μὴ διαταραχθείς, δο μὴ ἀνακατευθείς, ἐπὶ ὑγρῶν καὶ ὑδαῶν πραγμάτων σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀτάραχας ἀβγολέμονο - κρασί - λάδι κττ. Ἀτάραχτα νερὸν σύνηθ. Ἀτάραχτο γάλα Κρήτ. Φαγεῖν ἀτάραχας Οἰν. Νερὸν ἀτάραχας Τραπ. Ἀτάραχτο ἔχω τ' ἀβγὸ τῆς σούπης Χίος. Συνών. ἀδαρτος 2, ἀκοτσικάλιστος 1. 2) Ο μὴ ἀναμεμειγμένος μετ' ἄλλων Πόντ. (Χαλδ.): Ἐτάραχαν τὰ βουτούρ' τα κ' ἐφέκαν δλίγον ἀτάραχας. Ζβὰ ἀτάραχα. γ) Ο μὴ δυνάμενος νὰ σαλεύσῃ, νὰ ἀνακινθῇ, ἐπὶ βαρέως ἀσθενοῦντος Θεσσ. (Ζαγόρ.): Κείτιτ' ἀτάραχας. δ) Μεταφ. πλήρης ἀγαθῶν Ήπ.: Ἄσμ.

Κι ἄφηκα κόδη ἀνύπαντρη, παιδί 'σ τὴ σαρμανίτα κι ἄφηκα σπίτι ἀτάραχα μὲ δοῦλες μὲ δουλεῦτρες.

2) Ἡσυχος, ἥρεμος, γαλήνιος πολλαχ.: Καθότανε 'σ τὸ σπίτι του ἀτάραχτος Λακων. Νὰ μείνης ἀτάραχας, δταν τ' ἀκούσης Κεφαλλ. Θάλασσα ἀτάραχη κι ἀκυμάτιστη ΑἘφταλ. ἔνθ' ἀν. Τῆς λίμνης τ' ἀτάραχα νερὸν ΣΣκύτης ἔνθ' ἀν. || Φρ. Κοιμήθηκε τὸν ἀτάραχτο (ἔνν. ὑπνο, ἀπέθανε) Λεξ. Δημητρ. Εκοιμήθη τὸν ἀτάραχτον (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κύπρ. || Ποίημ.

Σὰ λιθοσώρι δ χρυσαετὸς ἀτάραχας κι δλόρθος ἀνάκραζε τὸ ταίρι του μέσ' τοῦ γκρεμοῦ τὸ φρύδι ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀτάραχος.

άταρος ἐπίθ. Κρήτ. (Χαν.) Πελοπν. (Άνδριτσ. Άνδρος. Αρκαδ. Βούρβουρ. Δημητσάν. Μαζαίκ. Μεσσ. Οἰν.) — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὔσ. ταρός.

1) Πρόωρος, ἀτελῆς Πελοπν. (Άνδριτσ. Αρκαδ. Βούρβουρ. Μεσσ.): Τὸ παιδί ἐγεννήθη ἀταρο. Αρκαδ. Ἀταρο ἀβγὸ (τὸ μὴ τελείως πεπηγμένον κέλυφος ἔχον) Αρκαδ. Μεσσ. Ἀταρο ψωμί (τὸ μὴ ἐπαρκῶς ψητὸν) Βούρβουρ. 2) Ο

ἀκαίρως γενόμενος Κρήτ. (Χαν.): Πολλὰ ἀταρο τόκαμε.

3) Ἀνήλικος Πελοπν. Μεσσ.): Ἐταιραι ἀταρο παιδὶ ἀκόμα.

β) Ἀνίσχυρος Πελοπν. (Άνδρος.): Τὸ ἀργὸν εἶναι ἀταρο, δὲ μπορεῖ νὰ σταθῇ 'σ τὰ πόδια του. 4) Πλαδαρὸς Πελοπν. (Μαζαίκ.): Ἀταρο κρέας-τυρί. 5) Ο ἀσθενοῦς κράσεως Πελοπν. (Άνδρος. Αρκαδ. Βούρβουρ. Κορινθ.): Ἀταρος ἀνθρωπος Κορινθ. Ἀταρο παιδὶ αὐτόθ. Ἀταρο γενεὰ αὐτόθ. || Φρ. Ἀταρος κάρβουρας (ἐπὶ τοῦ καχεκτικοῦ) Άνδρος.

6) Ἀναίσθητος Λεξ. Δημητρ.: Ἐμεινε-κοιμᾶται ἀταρος.

άταρούλλης ἐπίθ. Πελοπν. (Αρκαδ.) Ούδ. ἀταρούλλι Πελοπν. (Μαζαίκ.)

Υποκορ. τοῦ ἐπιθ. ἀταρος διὰ τῆς καταλ. -ούλλης.

1) Ο δλίγον τι ἀσθενοῦς χαρακτῆρος Πελοπν. (Αρκαδ.).

2) Ούδ. τὸ δλίγον τι πλαδαρὸν Πελοπν. (Μαζαίκ.): Ἐταιραι ἀταρούλλια τὰ κρέατα τοῦ μικροῦ παιδιοῦ.

άτασταλος ἐπίθ. Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀτάσταλος.

Ἄτακτος, ἀκατάστατος: Ἀτάσταλα παιδία.

άταχτα ἐπίρρο. κοιν. καὶ Πόντ. (Σάντ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀταχτος.

1) Οὐχὶ τακτικῶς σύνηθ.: Τὸν βλέπονμε ἀταχτα. 2)

Ἄτακτος, ἀκόσμως κοιν. καὶ Πόντ. (Σάντ. κ.ά.): Ζῆτοι -κάνει τοὺς δουλειές του ἀταχτα κοιν. Κάμνει ἀταχτα (κάμνει ἀταξίες) Εῦβ. (Κονίστρ.) Πελοπν. (Αρκαδ.) Πβ. ἀπάταχτα.

άταχτία ἡ, Πόντ. (Κερασ.) ἀταχτίγα Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀταχτος.

Ἐλλειψις τάξεως. Συνών. ἀταξία 1, ἀταχτοσύνη, ἀταχτωσία.

άταχτοποίητα ἐπίρρο. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀταχτοποίητος.

Χωρὶς τάξιν, ἀκατάστατα: Ἐχω ἀταχτοποίητα.

άταχτοποίητος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταχτοποιητὸς <ταχτοποιῶ.

Ο μὴ τακτοποιηθείς, ἀκατάστατος: Ἐχω τὸ σπίτι μου ἀταχτοποίητο. Οι δουλειές μου ἐμειναν ἀταχτοποίητες. Πράματα ἀταχτοποίητα.

άταχτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Οἰν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀταχτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀταχτος.

1) Ο ἄνευ τάξεως, ἀνώμαλος, ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Οἰν. Σάντ. κ.ά.) Τσακων.: Αὐτὸς εἶναι ἀταχτος 'σ τοὺς δουλειές του - 'σ τοὺς ἐπισκέψεις του - 'σ τὸ ντύσιμο του - 'σ τὸ φαεῖ του κττ. Ο πυρετὸς - δ σφυγμὸς τοῦ ἀρρώστου εἶναι ἀταχτος. Γένεια - μαλλιὰ - μονστάκια ἀταχτα (μὴ εὐτρεπισμένα). Κατάστιχα ἀταχτα. Ἀταχτος καιρός.

Ἀταχτο δρομολόγιο κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀταχτος μαθητής.

Ἀταχτο παιδὶ κοιν. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀσυμμάτευτος 3.

3) Ακοσμος, ἀπρεπής σύνηθ.: Λόγια ἀταχτα. Αὐτὰ ποῦ κάνεις εἶναι ἀταχτα.

άταχτοσύνη ἡ, ἀμάρτ. ἀταχτοσύνη Πόντ. (Κερασ.) ἀταχτοσύνε Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀταχτοσύνη. Πβ. Γεωργηλ. Θανατ. Ρόδ. στ. 400 (εκδ. Wagner σ. 44).

Ἀταξία 1, δ id.

άταχτω λόγ. σύνηθ. ἀταχτοῦ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀταχτω.

